

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2011. május 19.

OLASZ NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTÉRIUM**

Figyelem!

A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.
Minden részfeladatra egy pont adható. Plusz pont vagy fél pont nem adható!

Olvasott szöveg értése**Compito 1**

Elérhető pontszám: 7

1	G
2	H
3	B
4	E
5	D
6	C
7	F

Compito 2

Elérhető pontszám: 11

8	evitare
9	risparmiando
10	consentono
11	dotati
12	posteriore
13	richiedono
14	ricaricare
15	crescita
16	aziende
17	ingorghi
18	economiche

Compito 3

Elérhető pontszám: 12

	Vero	Falso
19		X
20	X	
21		X
22	X	
23		X
24		X
25	X	
26	X	
27		X
28	X	
29	X	
30		X

Nyelvhelyesség**Compito 1****Elérhető pontszám: 7**

- (1) terrai / tieni
- (2) utilizza
- (3) vestirti / ti vestire
- (4) sia
- (5) effettui
- (6) Bevi/bevi
- (7) è

Compito 2**Elérhető pontszám: 7**

- (8) degli / negli
- (9) in
- (10) a
- (11) a
- (12) dalla
- (13) a
- (14) con

Compito 3**Elérhető pontszám: 8**

- (15) lo
- (16) ci
- (17) io
- (18) l'
- (19) mi
- (20) noi
- (21) ci
- (22) me

Compito 4**Elérhető pontszám: 8**

- (23) aspettarmi
- (24) offriva
- (25) ci sarebbe
- (26) avrei preferito
- (27) non ne ho mai avuti
- (28) si fanno
- (29) si è persa
- (30) farebbero

Hallott szöveg értése

A feladatot kizárolag tartalmi szempontok alapján értékeljük, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor vesszük figyelembe, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

Compito 1**Elérhető pontszám: 8**

- (1) H
- (2) G
- (3) F
- (4) I
- (5) D
- (6) C
- (7) E
- (8) B

A hangfelvételen hallható szöveg:

Maschere italiane

Pulcinella è una tipica maschera napoletana, che ha il naso grosso e veste con un camiciotto ed un pantalone, entrambi bianchi ed una mascherina nera.

(pausa)

Pantalone impersona un vecchio mercante veneziano avaro e brontolone. Il suo vestito è ben conosciuto: giubetto stretto alla cintura, calzoni e calze attillate, un mantello nero sulle spalle, scarpette con la punta all'insù.

(pausa)

Meneghino è un personaggio simpatico e burlone al quale piace prendere la vita per il giusto verso anche quando le cose vanno un po' male. Porta un paio di pantaloni lunghi fino al ginocchio ed un paio di calze lunghe a righe, una casacca corta ed una camicia con sbuffi e merletti. In testa ha un cappello a tre punte ed una parrucca con il codino, e porta con sé un bastone.

(pausa)

Balanzone è la maschera tipica di Bologna, dottore saccente e chiacchierone. Come usavano le persone colte dell'epoca, indossa una lunga toga dalla quale spuntano un grosso colletto bianco ed i polsini bianchi. Porta una grossa cintura in vita alla quale appende un fazzoletto bianco.

(pausa)

Farinella è una maschera tipica del Carnevale di Putignano, con un abito a toppe multicolori e sonagli sulle punte del cappello, delle scarpe e del colletto. Prende il nome dalla farinella, antichissimo cibo povero del mondo contadino, a base di ceci e orzo abbrustolito.

(pausa)

Arlecchino, originario di Bergamo, rappresenta la maschera del servo apparentemente sciocco, ma in realtà dotato di molto buon senso. Alle sue prime apparizioni indossava un abito bianco, che divenne poi di tutti i colori a forza di rattopparlo. Alla cintura porta infilato un bastone.

(pausa)

Brighella nasce a Bergamo. È un giovane servo attaccabrighe, furbo. Il suo nome è nato dal fatto che per lui è facile litigare con le persone. Ha un paio di calzoni bianchi ed una giacca bianca con disegni e porta una maschera nera.

(pausa)

Gianduja è la più importante maschera piemontese. È un galantuomo allegro, con buon senso e coraggio che ama il buon vino e la buona tavola; è il personaggio popolare simpaticamente presente in tante manifestazioni torinesi.

(pausa)

Capitan Spaventa è nato intorno alla fine del IX secolo in Liguria. Si tratta di un personaggio molto particolare, in quanto alla spada preferisce le parole per colpire i nemici. È un giovane con baffetti e pizzetto, con un abito colorato ed un grosso cappello con le piume.

adattato da www.filastrocche.it

Compito 2

Elérhető pontszám: 8

	vero	falso
9		X
10	X	
11		X
12	X	
13	X	
14		X
15		X
16		X

A hangfelvételen hallható szöveg:

Gli anziani sul Web

L'Italia è un paese dove la popolazione invecchia, ma i "vecchi" sono cambiati e hanno scoperto il pc. Un po' perché, per scacciare la solitudine anche gli amici incontrati sulla Rete vanno bene. Un po' perché è meglio fare un bonifico con l'e-banking piuttosto che restare in fila davanti allo sportello e molto perché ai nipotini non si può dire di no. E quando, con le loro manine che maneggiano il mouse meglio della penna, i bambini li trascinano davanti al pc, anche i nonni più ruvidi cedono.

Nella fascia d'età che va dai 55 ai 74 anni l'uso di Internet, nell'ultimo anno, è aumentato di un terzo. Dai 74 anni in su i "navigatori" sono aumentati addirittura del 67%. Lo ha scoperto un rapporto presentato a Roma. Uno studio ricco di sorprese: la voglia di tecnologia di nonni e di genitori non più giovanissimi che imparano dai figli adolescenti, ma anche il fatto che – nonostante la crisi – la Rete continua ad espandersi.

(pausa)

Ma non di sola rete fissa vive il navigatore italiano: siamo diventati il secondo paese in Europa per utilizzo di Internet mobile, con 30 milioni di dispositivi utilizzati. Quasi 12 milioni di persone ammettono di navigare ogni giorno; ma a febbraio di quest'anno sono stati 33 milioni gli italiani che da casa o dall'ufficio si sono connessi. Chi si collega sta in rete per circa un'ora e mezza al giorno, adora i social network, ama le notizie on-line e non disdegna le scommesse.

Il navigatore-tipo è maschio e ha un'età compresa fra i 25 e i 54 anni, ma gli anziani avanzano, come avanzano i bambini. Nell'infanzia, fra i 2 e i 10 anni, gli utenti sono aumentati del 30% in un anno, ed è proprio questa tribù di nipotini e figli che avvicina le vecchie generazioni al computer. Resta il fatto che la rete non convince ancora diverse mamme e molte nonne: il divario fra utilizzo maschile e femminile resiste.

adattato da www.repubblica.it

Compito 3

Elérhető pontszám: 8

A hibás szó aláhúzása önmagában nem ér pontot. Pontot adunk azonban, ha az aláhúzás elmaradt, de szerepel a helyes megoldás.

(17) Raffaele ha deciso di definirsi “l'amichetto del cuore” di Claudio.
diventare

(18) I due ragazzi non hanno niente che li accontenti.
acomuni

(19) Raffaele propone di guardare dei simpatici cartoni animati.
noiosi

(20) La timidezza di Raffaele dà molto fastidio a Claudio.
franchezza

(21) Claudio non sa neanche dove studia Raffaele.
abita

(22) Secondo un'ascoltatrice Raffaele odia Claudio.
ammira

(23) Secondo un'ascoltatrice Raffaele non crede di dover dire quello che pensa.
nascondere

(24) Forse Claudio non ha mai pensato che Raffaele potesse avere qualche problema a scuola.
casa

A hangfelvételen hallható szöveg:

L'amico del cuore

Claudio ci racconta di un suo piccolo grande problema.

C'è un ragazzo di nome Raffaele che, dalla quinta elementare, ha deciso di diventare il mio “amichetto del cuore”.

Fin qui tutto normale, no? Invece, incredibile ma vero, non abbiamo niente che ci accomuni: Io con un amico, molto normalmente, gioco alla PlayStation, mentre lui, propone di guardare dei noiosi cartoni animati che lui vede di solito. Inoltre, c'è una cosa che mi dà molto fastidio di lui: è la sua “franchezza”, che potrebbe tenere anche per sé: “Che maglietta schifosa!”, “Che scarpe orrende!”, “Quant'è brutta la tua camera!”. Poi, quando mi chiama, dice: “Posso venire a casa tua?”, ma mai: “Vuoi venire a casa mia?”. Infatti, vi posso assicurare che non so neanche dove abita!

(pausa)

Sentiamo ora i consigli di un'ascolatrice.

Ciao, sono Gianna, non mi sembra facile gestire un amico così diverso da te. Prova, però, a guardare la storia da un altro punto di vista: se lui ha deciso di diventare il tuo “amico del cuore” è perché ti ammira e si trova bene con te. Magari la sua “franchezza” viene dal fatto

che si sente a suo agio con te e quindi non crede di dover nascondere quello che pensa. Certo che la sua sincerità è un po' esagerata ma è come se ti dicesse: "Questo sono io, amico mio". Allora perché non gli dici anche tu chi sei?

Se preferisci giocare con la Playstation invece di vedere cartoni animati, diglielo. Se sei stanco che sia solo lui a venire a casa tua, chiamalo e fa come lui: "posso venire a casa tua"? Hai mai pensato che lui possa avere qualche problema a casa? Parlatene.

adattato da www.ilmondodipatty.it

Átváltási útmutató

Elért pont	Vizsgapont
24	30
23	29
22	27
21	26
20	25
19	24
18	22
17	21
16	20
15	19
14	17
13	16
12	15
11	14
10	12
9	11
8	10
7	9
6	7
5	6
4	5
3	4
2	2
1	1
0	0

Az íráskézség értékelése

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	4
Szókincs, kifejezésmód	3
Nyelvhelyesség, helyesírás	4
Íráskép	1
Összesen	12

Amennyiben a dolgozat a Tartalom és a szöveg hosszúsága szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységen tárgyalta őket; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondatstruktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyibén zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (első feladat)

Tartalom és a szöveg hosszúsága

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. A szöveg terjedelme 120–150 szó között van.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többet csak részben. A szöveg terjedelme 90–119 vagy 151–180 szó között van.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többet egyáltalán nem; illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A szöveg terjedelme 90 szó alatt vagy 180 szó fölött van.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak egyet vagy kettőt részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A szöveg terjedelme nem éri el a 60 szót.

Szókincs, kifejezésmód

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a megértést is.	A szövegen felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a megértést.

Nyelvhelyesség, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondatszerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára és az igényes mondatsszerkesztésre. A szövegen több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, és nem törekszik igényes mondatsszerkesztésre. A szövegen sok a szöveg megértését nem befolyásoló hiba, vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondatsszerkesztés jellemzi. A szövegen sok a szöveg megértését nem befolyásoló hiba, vagy több, a szöveg megértését nehezítő hiba van.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	5
Szövegalkotás	2
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvhelyesség, helyesírás	5
Íráskép	1
Összesen	18

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom és a szöveg hosszúsága* szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, milyen mélyében tárgyalta őket, mennyire sikerült a témát tágabb kontextusba helyeznie és érvekkel alátámasztania véleményét; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szövegalkotás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok, az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése; megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés és befejezés; hogy a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondat szerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (második feladat)

Tartalom és szöveg hosszúsága

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Valamennyi irányító szempontot megfelelően kidolgozta. A szöveg terjedelme 200–250 szó között van.</p>	<p>A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül kettőt vagy hármat megfelelően dolgozott ki, a többöt csak részben vagy egyáltalán nem, illetve egy irányító szempontot megfelelően, az összes többöt csak részben.</p> <p>A szöveg terjedelme 160–199 vagy 251–290 szó között van.</p>	<p>A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többöt egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.</p> <p>A szöveg terjedelme 160 szó alatt vagy 290 szó fölött van.</p>	<p>A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően.</p> <p>A szöveg terjedelme nem éri el a 120 szót.</p>

Szövegalkotás

2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok, érvek elrendezése logikus.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hozott létre.</p> <p>A szöveg formai tagolása megfelelő.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű, sok a gondolatismétlés.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.</p>	<p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll.</p>

Szókincs, kifejezésmód

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témanak és a közléși szándéknak megfelelő választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.</p>	<p>A szöveget a témanak és a közlései szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekzik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.</p>	<p>A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekzik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a megértést.</p>	<p>A szövegen felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a megértést.</p>

Nyelvhelyesség, helyesírás

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondatsszerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található benne.	A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára, az igényes mondatsszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, nem törekszik igényes mondatsszerkesztésre. A szövegben sok a szöveg megértését nem befolyásoló hiba, vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba van.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondatsszerkesztés jellemzi. A szövegben sok a szöveg megértését nem befolyásoló hiba, vagy több, a szöveg megértését nehezítő hiba van.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.